

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพปัจจุบันของสังคมไทยนั้นอยู่ในลักษณะที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและรวดเร็วกว่าในอดีต ความเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลกระทบต่อบุคคลในสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้บุคคลต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและในขณะเดียวกันกับที่สังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนั้น สิ่งที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงก็มีทั้งความเจริญก้าวหน้าและปัญหาของสังคม ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่มนุษย์ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ไม่ได้ ความไม่เป็นระเบียบก็มักจะเกิดขึ้นเสมอ อันเป็นทางก่อให้เกิดความเสียหายต่อตัวบุคคลและสังคมส่วนรวมจนกลายเป็นปัญหาของสังคมไปในที่สุด

เราต้องยอมรับว่าสังคมไม้อาจตอบสนองความต้องการของทุกคนได้มาก เพราะทรัพยากรและวิธีการแบ่งปันทรัพยากรนั้นยังไม่อยู่ในระดับก้าวหน้าเพียงพอที่จะให้ความพอใจแก่ทุกคนได้ ด้วยเหตุนี้การกระทำที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขของสังคมจึงเกิดขึ้นเสมอทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลและองค์ประกอบต่าง ๆ ของสังคม ซึ่งลักษณะปัญหาต่าง ๆ ตามที่ปรากฏจากสื่อมวลชนทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จะเห็นว่าปัญหาที่สำคัญมากอย่างหนึ่งที่ปรากฏเสมอคือ

๑ สุภัทรา สุภาพ, สังคมวิทยา, พิมพ์ครั้งที่ ๕ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๒), หน้า ๑๘๒.

การขาดความมีระเบียบวินัยของคนในสังคม โดยมักจะปรากฏออกมาในลักษณะการทำ ความสกปรกและความเสียหายแก่สาธารณสถาน การไม่เคารพกฎเกณฑ์ในการใช้รถ ใช้ถนน การใช้กำลังและความรุนแรง เข้าต่อสู้กันมากกว่าเหตุผล การทะเลาะวิวาท การก่ออาชญากรรม การประพฤตินักเลงระเบียบของโรงเรียน เช่น การหนีเรียน การไม่ปฏิบัติตามสถานที่อื่นไม่สมควร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เกิดเป็นข่าวแทบทุกวัน ซึ่ง ถือเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายที่รับผิดชอบและใกล้ชิดควรจะได้ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของตน ในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นนี้,

โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความใกล้ชิดและมีหน้าที่รับผิดชอบต่อปัญหา เหล่านี้ด้วยเช่นกัน เพราะการศึกษานั้นถือว่าเป็นกระบวนการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากร สำคัญของประเทศชาติที่สามารถจะนำไปสู่การพัฒนาคนอื่น ๆ ต่อไป โรงเรียนจึงทำ หน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม บรรทัด- ฐานที่โรงเรียนกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติก็เป็นบรรทัดฐานเดียวกับบรรทัดฐานของสังคม นอกจากนั้นเมื่อนักเรียนมีบทบาทสัมพันธ์กับสมาชิกอื่น ๆ ในห้องเรียนมากขึ้น นักเรียน ก็จะมีส่วนร่วมในการใช้ความคิด ความรู้สึกและการกระทำมากขึ้น และจะรู้สึกว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เวลาจะทำอะไรก็คำนึงถึงความคาดหวังของครูของเพื่อน นักเรียนด้วยกัน คำนึงถึงความมุ่งหมายของวิชาที่เรียนและสภาพการณ์ต่าง ๆ ในห้อง เรียนตลอดจนคำนึงถึงว่าสิ่งที่ตนกระทำนั้นจะได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับ*

ในสภาพปัจจุบันนั้นโรงเรียนมีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบอย่างมากต่อนักเรียน เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครองของนักเรียนต้องมีภาระมากขึ้น เวลาในการอบรมดูแลและอยู่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*ชนิตา วัชรพลเมือง, "สังคมวิทยาการศึกษา" กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (อักษรสำนวน) ๒๕๒๕ หน้า ๑๐๘-๑๐๙.

กับบุตรหลานนั้นน้อยลงไป หลังจากที่ทำงานจากนอกบ้านแล้ว ก็ยังคงมีภาระดูแลงานในบ้านและพักผ่อน ตลอดจนบางครั้งครอบครัวเองก็มีปัญหา มาก จนส่งผลกระทบต่อในทางเสียหายต่อบุตรหลาน ทำให้เกิดปัญหาติดตามาอีก ในด้านการอบรมสั่งสอนนั้น นอกจากจะมีเวลาน้อยแล้ว บางครั้งการอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองเองก็กระทำแบบบอกให้ทำตามคำสั่งโดยเด็กไม่ทราบเหตุผลหรือบังคับให้ทำ ซึ่งเป็นวิธีการที่ต่างกับทางโรงเรียนที่ใช้วิธีการอบรม สั่งสอนและพัฒนาเด็กนักเรียนอย่างเป็นกระบวนการ มีจุดมุ่งหมาย มีเหตุผลและมีการใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนั้นในปัจจุบันนักเรียนมีโอกาสอยู่ในโรงเรียนมากขึ้นทำให้เวลาในการอบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กนักเรียนมีมากขึ้น ความใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนมีมากขึ้นกว่าเดิม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนเป็นตัวแทนทางสังคมที่สำคัญในการชักเสลาพฤติกรรมโดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การถ่ายทอดความรู้และคุณธรรมที่สังคมเห็นว่ามีความจำเป็นและเป็นสิ่งที่พึงามสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม รู้จักสิทธิและหน้าที่ของความเป็นพลเมืองดี^๑ ทำให้ครูมีโอกาสที่จะพัฒนาเด็กเรียนในด้านความมีระเบียบวินัยได้มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งในเรื่องนี้ โทนี เรย์โจนส์ (Tony Ray Jones) ได้ทำวิจัยเรื่อง "A Study of Citizen, Teacher, and Administrator Attitudes Regarding preferred Students Disciplinary Alternative in Public High School" เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๘ จากผลการวิจัย ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรจะได้ให้ความสนใจในการวางระเบียบวินัยสำหรับนักเรียนให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์แก่นักเรียนและสังคมสืบต่อไป^๒

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๓.

^๒ Tony Ray Jones, "A Study of Citizen, Teachers and Administrator Attitudes Regarding Preferred Student Disciplinary Alternative in Public High School," *Dissertation Abstracts International* 38(May 1978) :6135 A.

จึงเห็นได้ว่าโรงเรียนนั้นเป็นสถาบันที่สำคัญและมีส่วนรับผิดชอบในการพัฒนา
 นักเรียนให้มีระเบียบวินัย ซึ่งผู้ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนานักเรียนนั้นก็คือครู
 เพราะครูเป็นผู้ก่อให้เกิดให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนโดยก่อให้เกิดการเรียนรู้
 และเกิดพัฒนาการแก่ผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ครูเป็นบุคคลสำคัญในการใช้หลักสูตรและ
 นำหลักสูตรไปสู่จุดหมาย นอกจากนั้นครูยังเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสังคมด้วย^๑
 ในขณะเดียวกันหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ยังได้ระบุจุดหมาย
 ไว้ในข้อ ๔ ว่า "เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในตนเอง เคารพต่อกฎหมายและ
 กติกาของสังคม รับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ตลอดจนส่งเสริมความ
 เสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม"^๒ เช่นเดียวกันหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
 พุทธศักราช ๒๕๒๔ ได้ระบุไว้ในข้อ ๑ ว่า "เพื่อให้รู้จักดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่ง
 คุณธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม มีระเบียบวินัย มี
 ใจกว้างใจดี มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและ
 ครอบครัว ท้องถิ่นและประเทศชาติ"^๓

จากความมุ่งหมายของหลักสูตรมัศึกษากังกล่าว วิชาสังคมศึกษาเป็น
 วิชาที่มีบทบาทในการตอบสนองจุดประสงค์หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา

---

^๑Richard E. Gross, "The Social Studies Teacher : Agent of Change ", The Social studies 4(July - August 1976) : 147.

^๒กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑
 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๒๒), หน้า ๒

^๓กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔
 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๒๔), หน้า ๑.

ตอนปลาย ซึ่งระบุไว้ในจุดประสงค์ของวิชาสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ข้อ ๕ ซึ่งกล่าวว่า "เพื่อเสริมสร้างบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ในชุมชน ในประเทศชาติและประชาคมของโลก"^๑ และจุดประสงค์ของวิชาสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ก็ระบุไว้ในข้อ ๑ ว่า "เพื่อให้รู้จักดำรงตนบนพื้นฐานแห่งความยุติธรรม มีความกล้าทางจริยธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีความอดทน รู้จักประหยัด มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่นและประเทศชาติ"^๒

จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ตลอดจนจุดมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษาในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เป็นลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า "วินัยในตนเอง" ไว้ดังต่อไปนี้

พรพิมล เฟื่องศรีทอง กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในตัวของบุคคลที่ควบคุมตนเองได้ทั้งในค่านิยมและพฤติกรรม ผู้มีวินัยในตนเองจะเป็นบุคคลที่รู้จักกาลเทศะ สนใจ เอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้มีระเบียบปฏิบัติตามกฎของสังคม^๓ และนวลศิริ เปาโรหิตย์และคณะ กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของวินัยไว้ว่า ความ

^๑กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ หน้า ๗๒ .

^๒กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔ หน้า ๑๘ .

^๓พรพิมล เฟื่องศรีทอง, "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๑๕), หน้า ๑๓ .

มุ่งหมายของวินัยก็คือ เพื่อให้เด็กเกิดความต้องการที่จะกระทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ แก่สังคมด้วยตนเอง มีใจจากสิ่งแวดล้อมหรือการบังคับจากบุคคลใกล้เคียง^๑ นอกจากนั้น คาร์เตอร์ วี กูด (Carter v. Good) ได้กล่าวว่าวินัยในตนเอง หมายถึงการ บังคับโดยอำนาจภายในอันหนึ่งซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับตนเองได้^๒

จึงเห็นได้ว่า วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่มีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาเด็กเรียน ในด้านความมีวินัยในตนเอง เพราะคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองนั้น เป็นสิ่งที่หลักสูตร มัธยมศึกษาและจุดมุ่งหมายของวิชาสังคมได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้

ในฐานะผู้วิจัยเป็นครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาจึงต้องการศึกษาบทบาทของครู สังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง จากความ คิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนอันเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบและใกล้ชิดกับ นักเรียนโดยตรง เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริม ปรับปรุง การเรียนการสอนและส่งเสริมบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง แก่นักเรียนมัธยมศึกษา ตลอดจนสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้นปกครองให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ ครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ บทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง

นิวลสิริ เปาโรหิตย์และคณะ, จิตวิทยาพัฒนาการ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๕), หน้า ๑๕๕.

^๒Carter V. Good, Dictionary of Education(New York : Mc Graw - Hill Company, 1959), p.676.

๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในค่านความมีวินัยในตนเอง

สมมุติฐานในการวิจัย

ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนนั้นต่างก็มีความรับผิดชอบดูแลอบรมความประพฤติ มีความสัมพันธ์และความใกล้ชิดกับนักเรียนโดยตรง นอกจากนั้นในการกระทำตามบทบาทและหน้าที่ของครูผู้สอนนั้น ทั้งครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนต่างก็รับรู้ในบทบาทและหน้าที่ของครูผู้สอนดี เพราะครูผู้สอนเองเป็นผู้กระทำตามบทบาทและหน้าที่ของตน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือ ร่วมมือสนับสนุนการกระทำตามหน้าที่ของครูผู้สอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานของการวิจัยนี้ว่า "ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในค่านความมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน"

ขอบเขตของการวิจัย

๑. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในค่านความมีวินัยในตนเอง ซึ่งประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

บทบาทด้านการสอน ได้แก่ การกระทำตามบทบาทเพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีลักษณะดังนี้ การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้มีเหตุผล มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม มีความอดทน มานะ พยายาม มีความกล้าหาญ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี วางตัวเหมาะสมตามวาระและโอกาส รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพและยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม ให้ความร่วมมือกับส่วนรวม

บทบาทนอกเหนือการสอน ได้แก่ การกระทำของครูในค่าน กิจกรรม การให้ความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ บุคลิกและการวางตัวของครู การให้คำปรึกษาหารือชี้แนะแนวทาง

๒. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูสังคมศึกษาที่ทำการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา ๑ เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูสังคมศึกษาและข้อมูลด้านการพัฒนาควมมีวินัยในตนเองจากหนังสือ วารสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมาคือ ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๑๖ - ๒๕๒๕ ดังนั้นจึงถือว่าแบบสอบถามนี้สามารถสำรวจความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนที่มีบทบาทของครูสังคมศึกษาในปัจจุบันได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๒. คำตอบที่ได้จากครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนในเขตการศึกษา ๑ เป็นคำตอบที่เชื่อถือได้

คำจำกัดความ

๑. ครูสังคมศึกษา หมายถึง ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา ๑

๒. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครอง หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาและหัวหน้าฝ่ายแนะแนวในเขตการศึกษา ๑

๓. วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในตัวเองที่ควบคุมตนเองได้ทั้งในด้านอารมณ์และความประพฤติ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้ คือ มีความรับผิดชอบ

ตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้มีเหตุผล มีความซื่อสัตย์สุจริตและ ยุติธรรม มีความอดทน มานะ พยายาม มีความกล้าหาญ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี วางตัวเหมาะสม ตามวาระและโอกาส รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพและ ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม ให้ความร่วมมือกับส่วนรวม

๔. บทบาทในด้านการสอน หมายถึง การกระทำตามหน้าที่และความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน

๕. บทบาทนอกเหนือการสอน หมายถึง การกระทำตามหน้าที่และความรับผิดชอบนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายของวิชาที่ทำการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ บทบาทของครูสังคมนตรีศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

๑. การศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จาก หนังสือ วารสาร บทความและงานวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมนตรีศึกษา และความมีวินัยในตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน ๒ ชุด คือ

๒.๑ ชุดที่ ๑ สำหรับเก็บข้อมูลจากครูสังคมนตรีศึกษา แบบสอบถามแบ่งเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจคำตอบ

(Check - List)

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียน
มัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง เป็นแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า(Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็น
๕ ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ ๓ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเป็นคำตอบแบบปลายเปิด (Open - ended)

๒.๒ ชุดที่ ๒ สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็น ๓ ตอน
เช่นเดียวกับชุดที่ ๑

๓. การทดสอบแบบสอบถาม (Try - out) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น
ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่านตรวจแก้ไข เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถาม
ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ประชากรจริง ซึ่งเป็นครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา และ
ผู้บริหารโรงเรียนอย่างละ ๑๕ ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อนำไปใช้กับ
ประชากรจริงต่อไป

๔. การเลือกตัวอย่างประชากร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
มี ๒ กลุ่ม คือ

๔.๑ ตัวอย่างประชากรที่เป็นครูสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทั้งโรงเรียน
รัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในเขตการศึกษา ๑ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified
Random Sampling) จาก ๕ จังหวัด โดยสุ่มจังหวัดละ ๒ โรงเรียน จากนั้น
สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โรงเรียนละ ๕ คน รวม
ทั้งสิ้น ๒๐๐ คน

๔.๒ ตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและ
โรงเรียนราษฎร์ในเขตการศึกษา ๑ ใช้โรงเรียนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น
จากข้อ ๔.๑ ๒ โรงเรียน โรงเรียนละ ๕ คน รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ คน

๕. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

๕.๑ วิเคราะห์ข้อมูลตามสถานภาพของผู้ตอบโดยใช้การร้อยละ

๕.๒ วิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหาร

โรงเรียน เกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน
ด้านความมีวินัยในตนเอง โดยการหาค่ามัธยิมเลขคณิตของค่าตอบจากข้อมูลแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความคิดเห็นโดย
ทดสอบค่าที (t - Test)

๕.๓ นำข้อมูลจากคำถามแบบปลายเปิดมาเรียงตามความถี่แล้วสรุปเรียง
ลำดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

๕.๔ สรุปและเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางและอธิบายประกอบ

๕.๕ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย

ตนเอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการวางแผนบริหารและโครงการ
การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมบทบาทของครูผู้สอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๒. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้
ปรับปรุงบทบาทของตนในการพัฒนานักเรียนมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเองต่อไป

๓. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

